

4Ç24 - 2024'te Türkiye ekonomisi %3,2 büyüdü

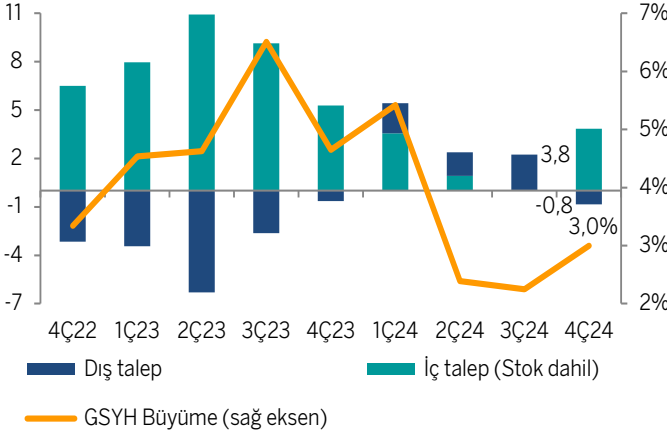
4Ç24'te Türkiye ekonomisi yıllık %3,0 ile piyasa (%2,5) beklentisinin üstünde büyüdü. Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış veriye göre, çeyrek bazda önceki iki çeyrekte daralan ekonomi 4Ç24'te %1,7 ile hızlı genişledi. Çeyrek verilere göre, 4 çeyreklik büyüme eğilimi %0.5'ten %0.6'ya sınırlı arttı. 2023 yılında %5,1 olan yıllık büyüme, 2024'te %3,2'ye yavaşladı. 2024'te GSYH 1.322 milyar USD, kişi başına GSYH 15,463 USD oldu.

4Ç24'te yıllık büyüme dinamikleri önceki iki çeyreğe göre değişti. 4Ç24'te dış talep büyümeyi aşağı çekerken, iç talebin ise büyümeye pozitif katkısı arttı. Dış talep, 4Ç24'te yıllık bazda ihracatın daralması, ithalatın ise artmasının etkisiyle üç çeyrek sonra ilk kez büyümeyi azalttı. Stoklar dahil iç talep ise büyümeye yılın son çeyreğinde 2024 yılının en yüksek katkısını yaptı. Özel ve kamu tüketiminin yanı sıra yatırım harcamalarının büyümeye katkısı da önceki çeyreğe göre arttı. Stokların daraltıcı etkisinin azalması, toplam iç talebin katkısının artmasına neden oldu. Ekonomik görünüm için dış talebin negatif katkısı ve tüketimdeki hızlanma olumsuz, yatırımların güç kazanması ise olumlu bir gelişme oldu.

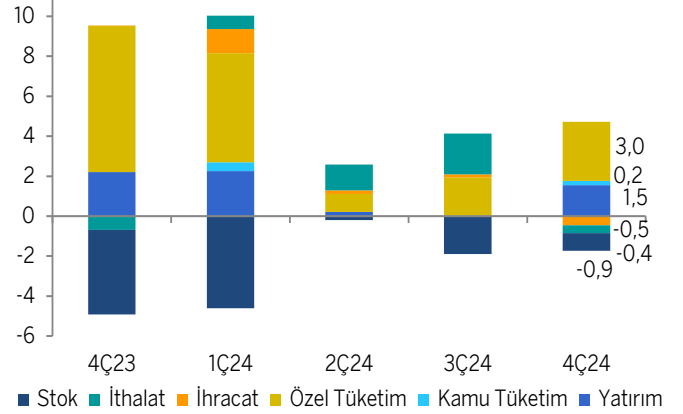
2024 yılının tamamı değerlendirildiğinde ise dış talep büyümeye pozitif katkı sağlarken, iç talep önceki yıla göre belirgin hız kaybetti.

2025 yılı ilk çeyreğine ilişkin öncü göstergeler ılımlı büyüme eğiliminin sürdüğüne işaret ediyor. 2025 yılı büyüme tahminimiz %3,5. Dengeli büyüme eğiliminin önümüzdeki çeyreklerde tekrar sağlanmasının makro politikaların sürdürülebilirliği için önemli olduğunu düşünüyoruz. Ancak küresel ticaret ve büyümeye ilişkin riskler dengeli büyüme hedefi üzerinde risk yaratıyor.

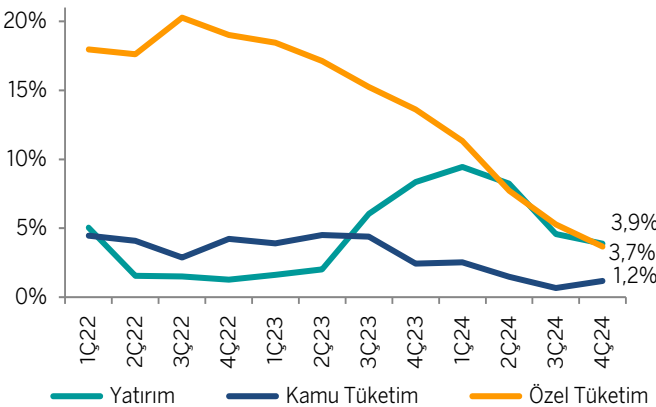
Büyümeye İç ve Dış Talep Katkısı (Baz Puan)

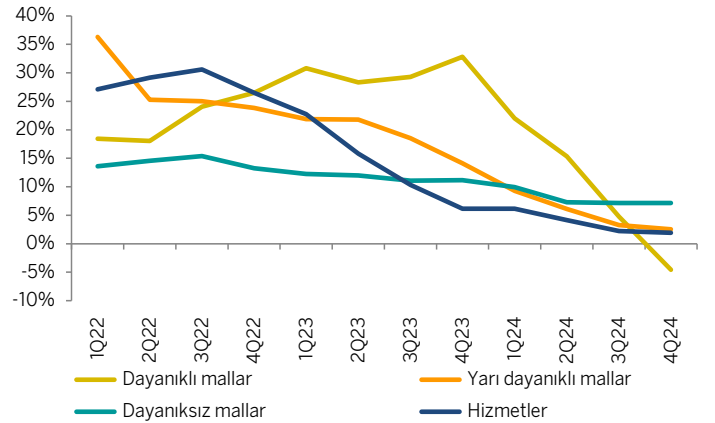
Büyümeye Katkılar (Baz Puan)

Yıllık büyüme (4 çeyrek hareketli ortalama)

Tüketim yıllık büyüme (4 çeyrek hareketli ortalama)

4Ç24'te 3,0 puanlık büyümede iç talep katkısı 3,8 puan, dış talep katkısı -0,8 puan oldu

- 4Ç24'de özel tüketimin katkısı önceki çeyreğe göre 1,0 puan artarak 3,0 puan oldu. Özel tüketim katkısı 3Ç24'e göre artsa da son 4 çeyrek ortalaması olan 3,7 puanın sınırlı altında kalarak yavaşlama trendinin devam ettiğine işaret etti. Kamu tüketimi önceki çeyreklere göre hızlanarak büyümeye 0,2 puan katkı yaptı. Toplam yatırımlar önceki iki çeyreğe göre belirgin ivme kazanarak büyümeyi 1,5 puan yukarı itti.
- Önceki on altı çeyrekte olduğu gibi 4Ç24'te de stok değişimi büyümeyi aşağı çekerken, etkisi 0,9 puan ile önceki çeyreğe göre azaldı. Stoklar hariç iç talebin büyümeye katkısı, 4,7 puan ile önceki çeyreğin 2,8 puan üstünde gerçekleşti. Artış tüketim ve yatırımlardaki hızlanmadan kaynaklandı.
- Son 4 çeyrek eğilimlerine göre, 4Ç24'te kamu tüketimi hızlanırken, özel tüketim ve yatırım ivme kaybetti. Yatırımlar tarafında, 4 çeyreklik veriler inşaatta büyümenin sınırlı hızlandığını gösterirken, makine ve teçhizatı ise yavaşlama devam etti. Özel tüketim harcamaları tarafında, 4 çeyreklik veriler, dayanıklı mal grubu talebinde belirgin bir yavaşlama oluşunu ve bu grupta harcamaların yıllık bazda küçüldüğünü gösterdi.
- 4Ç24'te yıllık bazda ihracat %2,0 daralırken, ithalat %1,6 genişledi. Büyümeyi ihracat 0,5 puan, ithalat ise 0,4 puan aşağı çaktı. İhracat 5 çeyrek sonra ilk kez yıllık bazda azaldı.
- 4Ç24'te yıllık bazda tüm sektörler büyüdü. Büyümeye en yüksek katkı sağlayan üç sektör hizmet (0.8 puan), inşaat (0.4 puan) ve sanayi (0.3 puan) oldu. Önceki iki çeyrekte daralan imalat sanayi, 4Ç24'te tekrar büyümeye başladı. Önceki çeyreğe göre en çok ivme kazanan iki sektör, imalat sanayi ve hizmet; zayıflamanın belirgin olduğu sektörler ise finans&sigorta ve inşaat oldu.

2024'te 3,2 puanlık büyümede iç talep katkısı 2,1 puan, dış talep katkısı 1,1 puan oldu

- 2024'te iç talep altındaki tüm ana gruplarda büyümeye katkı önceki yıla göre azaldı. Büyümeye katkılar özel tüketimde 6,7 puan azalışla 2,7 puan, kamu tüketiminde 1,5 puan azalışla 0,3 puan, yatırımlarda ise 1,1 puan azalışla 1,0 puan oldu. 2023 yılında büyümeyi aşağı çeken ihracat ve ithalat, 2024'te büyümeye sırasıyla 0,2 ve 0,9 puan pozitif katkı yaptı.
- 2024 yılında en hızlı büyüyen sektörler inşaat, finans&sigorta ve tarım oldu. 2024 yılında imalat sanayi %0,2 ile daralan tek sektör olarak dikkat çaktı.

Sektörel Büyüme	Yıllık Değişim					
	1Ç24	2Ç24	3Ç24	4Ç24	2024	2023
Tarım	3,8%	3,7%	3,7%	4,7%	3,9%	0,2%
Sanayi	4,1%	-1,5%	-2,1%	1,4%	0,5%	1,7%
İmalat sanayi	3,4%	-2,8%	-2,9%	1,4%	-0,2%	2,5%
İnşaat	11,3%	6,3%	11,1%	8,7%	9,3%	7,2%
Hizmetler	4,3%	3,5%	1,7%	3,2%	3,1%	7,5%
Bilgi ve iletişim	4,5%	3,9%	2,2%	3,2%	3,4%	2,6%
Finans ve sigorta	6,8%	1,4%	8,5%	3,3%	4,9%	8,5%
Gayrimenkul	2,3%	3,7%	2,5%	1,3%	2,4%	3,9%
Mesleki, idari ve destek hizmet	5,7%	0,6%	-0,3%	0,2%	1,4%	2,0%
Kamu yönetimi, eğitim vs.	4,5%	0,4%	1,1%	1,3%	1,8%	3,9%
Diğer hizmet	1,0%	1,2%	-2,2%	3,6%	1,2%	6,4%
Sektörler toplamı	5,2%	1,3%	2,2%	2,0%	2,6%	4,2%
Gayrisafi yurtiçi hasıla	5,4%	2,4%	2,2%	3,0%	3,2%	5,1%

Nihan Ziya Erdem

Baş Ekonomist
Direkt Tel :+90 212 384 11 31
Tel :+90 212 384 10 10
NihanZ@garantibbva.com.tr

UYARI NOTU

Model Portföy hisseleri, Araştırma Bölümü'nün Endeks Üzeri (EÜ) ve Endekse Paralel (EP) tavsiyesi verdiği hisseler arasından; şirketlerin uzun dönemli mali verilerine dayalı olarak yapılan temel analiz ve kısa vadeli beklentiler bir arada değerlendirilerek oluşturulmuştur. Tercih etmediğimiz hisseler ise benzer analizler ile, Araştırma Bölümü'nün Endekse Paralel (EP) ve Endeks Altı (EA) tavsiyesi verdiği hisseler arasından seçilir. Model Portföy değişiklik raporunda, hissenin portföye giriş ya da çıkış gerekçesi belirtilir. Bir hissenin Model Portföy'e girmesi ya da çıkması uzun vadeli temel tavsiyesinin değiştiği anlamına gelmemektedir. Model Portföy, sanal bir portföy olup; piyasa beklentimiz ve de içerisinde yer alan hisselerin beklentileri doğrultusunda ağırlıklandırılarak kümülatif performansı ile değerlendirilmektedir. Dolayısıyla Model Portföy ve Model Portföy kapsamında yapılan değişimler, yatırımcının risk ve getiri tercihleri ile birebir örtüşmeyebilir.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.

Veri ve grafikler güvenilirliğine inandığımız sağlam kaynaklardan derlenmiş olup, yapılan yorumlar sadece GARANTİ YATIRIM MENKUL KIYMETLER A.Ş.'nin görüşünü yansıtmaktadır. Bu bilgiler ışığında yapılan ve yapılacak olan ileriye dönük yatırımların sonuçlarından Şirketimiz hiçbir şekilde sorumlu tutulamaz. Ayrıca, Garanti Yatırım Menkul Kıymetler A.Ş.'nin yazılı izni olmadıkça içeriği kısmen ya da tamamen üçüncü kişilerce hiç bir şekil ve ortamda yayınlanamaz, iktisap edilemez, alıntı yapılamaz, kullanılamaz. İleti, gönderilen kişiye özel ve münhasırdır. İlave olarak, bu raporun gönderildiği ve yukarıdaki açıklamalarımız doğrultusunda kullanıldığı ülkelerdeki yasal düzenlemelerden kaynaklı tüm talep ve dava haklarımız saklıdır.

GARANTİ YATIRIM MENKUL KIYMETLER A.Ş.

Nispetiye Mahallesi Barbaros Bul. Çiftçi Towers Kule 1,
34340 Beşiktaş/İstanbul
Telefon: 212 384 1121
Faks: 212 352 4240